

předpis § 1041 obč. zák., jenž jedná o užitečně učiněném nákladu. Z tohoto právního důvodu však bylo by lze přiznati žalujícímu sanatoriu ošetrovné jenom tehdy, kdyby neoprávněnou byla námitka žalovaného, že žalující společnost byla k tomuto nákladu povinna z důvodu náhrady škody. Z toho je patrné, že o žalobním nároku může být rozhodnuto jen v souvislosti s námitkou, kterou žalovaný proti němu uplatňuje. Rozhodnutí nižších soudů jest předčasné a bylo je k oprávněnému dovolání zrušiti a věc odkázati na soud první stolice s příkazem, aby o věci dále jednal a znovu rozhodl.

Čís. 7226.

Podnikatel lázní ručí za úraz pádem na betonové dlažbě, na níž nebyla položena dřevěná vrchní podlaha.

(Rozh. ze dne 26. července 1927, Rv I 161/27.)

Žalobkyně utrpěla úraz pádem v lázních žalované obce. Žalobní nárok na náhradu škody neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu, o dovolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud uznal žalobní nárok důvodem po právu.

Důvody:

Nižší soudy neuznaly žalobní nárok důvodem po právu, ježto neshledaly zavinění obce jakožto majitelky a provozovatelky lázní na úrazu, který se tam žalobkyni přihodil a který tato přičítá nedostatečnému zařízení lázní, zejména nedostatečnému zabezpečení podlahy v umývárně, kde se úraz stal, vycházejíce z názoru, že vady, které žalobkyně jakožto příčinu svého úrazu uplatňuje, nepozůstávají, pokud se týče že úraz nepřivodily. Dovolatelka napadá shodné rozsudky nižších stolic dovolacími důvody podle § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., dovozujíc, že shora dotčený úsudek nižších stolic jest právně vadným a kromě toho i v rozporu se spisy, zejména s posudkem znalce Aloisa P-a. Dovolání nelze upříti oprávnění. Bylo zjištěno, že úraz žalobkyni se přihodivši udál se v umývárně, kamž se po provedené na ní masáži a opláchnutí odebrala, by pustila na sebe sprchu; podle zjištění nižších soudů se udál úraz, při němž jinak očitého svědka nebylo, ihned potom, když žalobkyně otevřela kohoutek sprchy, žalobkyně uklouzla na podlaze a pádem se zranila. Původ úrazu vzešel tedy ze sklouznutí a příčinu sklouznutí dlužno tedy hledati ve stavu a vlastnosti podlahy umývárny. Ohledně umývárny jest zjištěno, že je to malá místnost s nízkým stropem, jež jest osvětlena pouze jedním oknem železným, pevným, které není zařízeno na otevírání a jest zaskleno neprůhledným sklem, umývárna jest přímo spojena dveřmi s vlhkou parou, která do ní vniká, ji naplňuje a při skrovném jejím osvětlení malým okénkem činí ji šerou, čímž jest stěžován rozhled. Dlažba umývárny jest betonová s cemento-

vým nátěrem 2 mm silným se spádem 44 mm k odpadní mřížce po levé straně podélní, dlažba má trhliny. Pro posouzení otázky zavinění v tom směru, zda stav dlažby této umývárny vyhovoval nutným ohledům bezpečnosti, jest velmi závažným posudek znalce stavitele Aloisa P-a, v němž povšechně uvádí, že kromě ventilace a náležitého osvětlení jest v lázních základním požadavkem čistota, že proto třeba, by dlažby a podlahy byly čisty, by se host lázně navštěvující mohl bezpečně a volně pohybovati, že největším nebezpečím v té příčině jest mýdlový šlem, který se usazuje na podlahách a dlažbách, že k vůli zmírnění tohoto nebezpečí se kladou na dlažby ještě jedny podlahy dřevěné, laťkové nebo prýžové špaličkové, jimiž voda stéká do mezery mezi oběma podlahami, čímž se zamezuje usazování mýdla na vrchní podlaze, zejména tam, kde vodou se sprchy jest splachována, a k projednávanému úrazu vyslovuje dohad, že v době úrazu pravděpodobně dlažba, jsouc vlhka a také mýdlem znečištěna, podporovala při své sklonité poloze a špatném osvětlení možnost sklouznutí, kterému by se aspoň částečně dalo čeliti, kdyby tam byla položena dřevěná laťová podlaha s povrchem vodorovným, sprchou stále omývaným. Tento znalec se vyslovil v závěru svého posudku, že, ježto tam takové svrchní podlahy v době úrazu nebylo, o bezpečnost nebylo dostatečně postaráno. Nižší soudy přezírají dílem toto závažné znalecké seznání, dílem je po právní stránce nespřímně hodnotí. Soud prvý stolice míní, že úsudek znalce, že se v trhlínách podlahy usazuje mýdlový šlem a že se tím bezpečnost chůze po umývání při nedostatku vrchní podlahy ohrožuje, nepadá na váhu, neboť bylo zjištěno, že podlaha byla v ní čista a že se žádný jiný úraz v umývárně nestal a, ježto prý usazeniny z mýdla v době úrazu také nebyly zjištěny; nepadá prý na váhu ani nedostatečné osvětlení umývárny, neboť úraz se udál kolem 9. hodiny dopolední, kdy prý jest již dostatečné denní světlo, žalobkyně ostatně byla již v těchto lázních vícekráte a znala jejich primitivní úpravu. Soud prvý neshledal závad ani v tom, že nebyla na podlaze umývárny podlaha opatřena vhodnou rohoží, jak obci bylo nařízeno výměrem okresní politické správy v P. a jak prý se státi mělo, neboť to prý nebylo příčinou úrazu, ježto podle posudku znalce Dra K-a účel takového zařízení jest prý pouze ten, by osoba sprchy používající nestála ve vodě a ve špíně s jejího těla stékající. Odvolací soud se k těmto právním vývodům soudu prvního v celku přidal s dodatkem, že nedostatek rohožky na podlaze v umývárně byl by směrodatným jen tehdy, kdyby úraz byl s tím v příčinné souvislosti, totiž bezprostředním a jediným následkem opomenutí toho. Tomu však prý tak není, neboť i znalec P. nepokládá položení druhé podlahy za prostředek sklouznutí zcela vylučující, nýbrž jen prostředek je zmírňující, uváděje, že i na vrchní podlaze jest zapotřebí opatrně choditi. Odvolací soud dospívá podle toho k názoru, že úraz žalobkyně jest pouhou nešťastnou náhodou, která se sběhla pravděpodobně tak, že žalobkyně, pustivši na sebe sprchu, pod náhlým pocitem uskočila a při tom na vlhké podlaze uklouzla a upadla. Nižším soudům je tedy podle rozsudkových důvodů dostatečným zabezpečením již, že podlaha umývárny byla čista,

že nebyla znečištěna mýdlem, pokud se týče, že takové znečištění nebylo prokázáno. Názor tento obstát nemůže, neboť jest zřejmo a nepotřebuje širších výkladů, že i při sebe přísnější čistotě, pokud ji v provozu lázní vůbec lze zachovati, nelze toho docílit, by byl zjednan stav zcela bezzávadný; nese to sebou povaha věci, že, kde jde o mýdlový šlem a podobnou nečistotu, nelze takové drobné a většinou neznatelné závady ani postřehnouti. V tomto případě udál se úraz ostatně po 9. hod. dopol., kdy lázně byly již od rána v provozu a kdy v nich bylo před žalobkyní již několik návštěvníků. Nižší soudy dále dilem přezírají, dilem v rozporu s obsahem znaleckého posudku stavitele P-a nesprávně vykládají podstatu a účel onoho opatření, které tento znalec jako účelné a nutné k lepšímu zabezpečení jisté chůze v lázni označil, totiž položení vrchní podlahy dřevěné, lačkové nebo prýžové. Znalec seznal, že taková vrchní podlaha zabezpečuje lépe jistotu chůze po podlaze umýváren proto, že sklonitá dlažba, třeba jest cementovým nátěrem opatřena, jsouc mokrá a mýdlem znečištěna, touto svojí kluzkostí a sklonitou polohou usnadňuje uklouznutí, kdežto vrchní podlaha, již stéká voda do prostory mezi oběma podlahami a s níž se tam i mýdlo splachuje, poskytuje větší jistotu chůze již vzhledem k drsnějšímu svému povrchu a k vodorovné poloze; je to přirozeno, ježto bosá noha takto nedostupuje na kluzkou plochu spodní podlahy, na níž se udržuje stále mokro s nečistotou. Prospěch a potřeba takové vrchní podlahy jsou tedy zřejmy a, míní-li odvolací soud, že ani tato podlaha nezabezpečuje zcela tento účel a že se i po ní musí choditi opatrně, nemění to na věci ničeho, neboť vrchní podlaha zůstává přece jenom účelným a nepostrádatelným opatřením ku zajištění bezpečnosti chůze, kterému nutno dáti přednost před stavem, který bezpečnost chůze nejenom nezajišťuje, nýbrž ještě ohrožuje. Bylo by tedy zvráceno souditi, že, když není ani tento způsob zabezpečení zcela spolehlivým, může zůstatí při starém zcela nezajištěném, správněji nepřístojném stavu. Mylným a protispisovým jest dále úsudek nižších soudů, že dřevěný lačkový rošt na podlaze položený má jedině ten účel, by lázeňský host nestál ve vodě, pokud se týče v nečistotě s vlastního těla stékající; tento zdravotní ohled jest snad tím také plněn, jest však zřejmě jen souběžným s oním ohledem bezpečnostním a lze právem tvrditi, že ohled na bezpečnost postoje a pohybu převažuje onen. Ostatně lze poukázati na to, že již výměrem okresního hejtmanství v P. ze dne 14. června 1902 bylo pro provoz lázní výslovně předepsáno, by podlaha kabin a umýváren byla opatřena vhodnými rohožemi; při úraze tomuto úřednímu příkazu vyhověno nebylo, soud první stolice však tomuto zřejmému podstatnému nedostatku nepřikládá nižádného významu z důvodů, které zřejmě neobstojí. Kromě toho bylo by uvéstí, že žalovaná obec po úraze tento způsob zabezpečení do lázní zavedla, čímž sama uznala jeho účelnost a nutnost. Odvolací soud uvádí dále na odůvodnění svého rozsudku podle seznání znalce Dra K-a, že prý není úředních předpisů o tom, jak mají býti lázně zařízeny, leč tvrzení to nutno uvéstí na pravou míru tím, že zařízení provozu lázní podléhá jako každá jiná živnostenská provozovna podob-

ného druhu úřednímu schválení podle § 25 živn. ř., při čemž se samozřejmě bere zřetel i na ohledy bezpečnostní; o tom lze se ostatně odvolatí na spisy okresní politické správy v P. ku sporu přiložené. Leč okolnost tato je významu podřadného, neboť obec jako majitelka a provozovatelka lázni jest i bez zvláštních úředních příkazů povinna, podnik zařídití tak a udržovati v takovém stavu, by neohrožoval bezpečnost osob, kterým po živnostensku lázně k používání dává. Dávajíc obecnstvu lázně k používání, přijímá tím obec na sebe smlouvou závazek zaručiti jim i bezpečné jich použití a jest z toho práva, když následkem nedostatečného zařízení dojde k porušení tělesné bezpečnosti lázeňského hosta. Samozřejmě jest dále, že pro bezvadné udržování lázni jsou směrodatny požadavky, jak se časem dle získaných zkušeností a pokroku technického vývoje ustálily. Že k bezvadnému a bezpečnému zařízení a udržování lázni náleželo též, by podlaha umývárny, která má ostatně ještě tu další závadu, že jest z příčin shora označených špatně osvětlována, byla opatřena vrchní podlahou na způsob znalcem P-em naznačený, o tom nemůže býti pochybnosti, nehledí-li se ani k úřednímu příkazu okresní politické správy v P., o němž je shora řeč. Jak již podotčeno, zavedla žalovaná obec ostatně toto opatření, arcíť teprve po úrazu, který teprve dal jí podnět, by splnila povinnou bedlivost, které měla dostáti již dříve. Že až do úrazu podlaha na tento způsob nebyla kryta, jest tedy žalované obci přičísti k vině jako nedostatek řádného udržování a zabezpečení lázni. Že nedostatek ten byl příčinný pro úraz a že by se úraz se vši pravděpodobností nebyl udál, kdyby žalobkyně byla mohla bráti sprchu stojíc na drsné vrchní podlaze, k tomu poukazuje zřetelně zjištěný případ, z něhož názorně plyne, že nešťastné uklouznutí žalobkyně bylo přivoděno jen kluzkostí mokré podlahy umývárny, jak ostatně odvolací soud sám uvádí, když, přezíraje zřejmě zavinění obce, doličuje příhodu jako nešťastnou náhodu. Vzhledem na povahu věci a na to, že jde o příčinné účinky opominutí, jež smysly postihnouti nelze, stačí již tato zřejmá pravděpodobnost, aniž je třeba, jak se v theorii i praxi všeobecně uznává, přísného důkazu o příčinné souvislosti. Při správném posouzení věci nelze tedy žalovanou obec sprostíti ručení za tento úraz a jeho následky a, ježto spoluzavinění žalobkyně prokázáno nebylo a naopak nižšími soudy je zjištěno, že, jsouc obeznámena s používáním lázni, i s poměry místa se chovala opatrně, bylo uznati uplatněný žalobní nárok dle důvodů oprávněným.

Čís. 7227.

Plná moc k nákupu (dobytka) opravňuje nákupčího nejen k přímému uzavírání smluv s prodávatelem, nýbrž i k tomu, by jménem zmocnítele vstoupil do smluv, sjednaných jinými osobami.

(Rozh. ze dne 2. srpna 1927, Rv I 258/27.)